



מדינת ישראל

משרד החינוך
אגף הבטיחות

כרטיס מידע: דגשים לרחצה בבריכה

עבור פעילות לתלמידים בעלי מוגבלות

הרחצה בבריכה היא אחת מהפעילויות השכיחות לקראת הקיץ וסוף השנה, אך מידי שנה אנו עדים לאירועי טביעה של ילדים במהלך פעילות זו. מתוך ניתוחי האירוע השונים, ובפרט ניתוח אירועים שהתרחשו במסגרת החינוך המיוחד, אספנו את עיקרי הלקחים עליהם יש לשים דגש בעודנו מנהלים פעילות שחייה לתלמידים בעלי מוגבלות. **שימו לב:** דף זה איננו מחליף את הוראות והנחיות חוזר מנכ"ל בנושא, אלא מהווה תוספת בלבד.

הנחיות לרחצה בבריכה עבור תלמידים עם מוגבלות

לקראת פעילות עם תלמידים עם מוגבלויות בכלל ותלמידים בכיתות ובבתי ספר לחינוך מיוחד, חשוב מאוד להתייחס להיבטי בטיחות ייחודיים, בהלימה למאפייני המוגבלות, תפקוד התלמידים וגילם.

- פעילות בבריכה מוגגשת ע"פ תקנות נגישות לאנשים עם מוגבלות הינה בריכה עדיפה לפעילות עבור כיתות המשלבות תלמידים עם מוגבלויות פיזיות.
- מנהל בית הספר או מי מטעמו יפעילו שיקול דעת להקצאת אנשי צוות נוספים לפעילות זו בהתאם לצרכי התלמידים, סוג הלקות, גיל התלמידים ותפקודם. כמו כן, ימונו אנשי צוות שיפעילו את התלמידים שנשארים מחוץ למים (בהתאם להקצאה שבשיגרה).
- יש להיערך להנגשות הנדרשות טרם הפעילות, כגון: מענה לתלמידים עם מכשירי שמיעה או מענה לתלמידים הנדרשים למיכשור בעת הכניסה והיציאה מהמים וכדומה.
- טרם הפעילות יתקיים שיח בין הצוות החינוכי המלווה את הקבוצה לבין צוות הבריכה ליידוע ולתיאום. כמו כן, הצוות יערך לחלוקת תפקידים: מי מהם משגיח משפת הבריכה ומי נכנס עם התלמידים למים, ומי נשאר (במידת הצורך) לקיום פעילות והשגחה על תלמידים שלא נכנסים למים
- טרם הכניסה למים יתודרכו התלמידים אודות כללי הבטיחות וכן אודות כללי הכניסה והיציאה מהמים. לאחר מכן, ילבשו תלמידים שאינם יודעים לשחות או תלמידים עם מגבלה פיזית ותלמידים עם מגבלה שכלית התפתחותית בינונית קשה חליפות הצפה.
- חובה להשאיר תלמידים (במיוחד עם מוגבלות), תחת השגחה הכוללת קשר עין, בכל רגע נתון. כל קבוצת שוחים תלווה באנשי צוות, שישגיחו על התלמידים אשר תחת אחריותם, במהלך כל הרחצה.
- אין לשנות תכנית פעילות מים ולעבור למקום/אתר המסכן את חי התלמידים.
- יש להכריז על יציאה מהמים כ-5 דקות לפני סיום הפעילות במים. לאחר מכן, חובה שכל הצוות החינוכי ישתתף בעת הוצאת התלמידים מהמים לצורך הגברת ההשגחה עליהם.
- על הצוות החינוכי לוודא הימצאות מציל בכל רגע נתון של הפעילות.



במהלך פעילות שחייה, תלמידים מבית ספר לחינוך מיוחד התרחצו בבריכה רדודה המופרדת על ידי שער שמונע לגשת לבריכה העמוקה במתחם. לאחר שיצאו להפסקה עם הצוות החינוכי. מנהל הבריכה ביקש מהצוות ומהתלמידים לעבור לבריכה החיצונית, וציין כי עומקה אינו שונה בהרבה. זאת משום שבמקביל הגיעה קבוצה נוספת של בעלי מוגבלויות, שתוכננו גם הם להשתמש בבריכה בעלת המים הרדודים.

במהלך הרחצה היו שלושה תלמידים במים. כשהצוות החינוכי התחיל בהוצאת התלמידים מהבריכה, אחת התלמידות ביקשה להשאר בבריכה עד ששאר התלמידים יצאו. לאחר כמה דקות גילתה שמורה מקבוצה אחרת הוציא אותה מהמים כשהיא מחוסרת הכרה.

עיקרי הממצאים



- מקום הפעילות השתנה במהלך היום, והייתה רחצה בבריכה שמאפייניה אינם מתאימים לקבוצת התלמידים (מים עמוקים).
- התלמידה הושארה במים לבדה (במים עמוקים), ללא השגחה וללא גורם מהצוות החינוכי ששמר עמה על קשר עין.
- ברגעים הקריטיים לא היה אף מציל בסביבת הבריכה, למרות שאמורים להיות שני מצילים.

